Anul 35 — Bucureşti şi Orăştie, 17 Iunie 1937. — CENZURAT — No. 24.

LIBERTATEA

Foaie pentru săteni şi muncitori, întemeiată la Orăştie în anul 1902

Director sufletesc: † Dr. ION I. MOŢA
Director vremelnic: Pr. IOAN MOŢA

Cererile de abonare şi banii pentru foaie se trimit pe adresa: Admin. „LIBERTATEA" Moţa BUCUREŞTI I, Calea Victoriei 63.

„Libertatea" este: Proprietatea familiei moştenitoare a lui Ion I. Moţa
ABONAMENTUL: 120 lei pe an, 60 lei pe 1/2 an şi 30 lei pe 1/4 an

Orice scrisori pentru Redacţie să se trimită pe adresa: RED. „LIBERTATEA", ORĂŞTIE Jud. Hunedoara

Apare în fiecare Joi
2 lei

Cei ce îşi plâng pe Comandantul lor cel mare!

Năpraznica moarte de care avu parte nebiruitul General Mola al Spaniei naţionaliste, — a zguduit nu numai inimile bunilor Spanioli, ci la fel pe ale Germanilor şi Italienilor, credincioşii lor sprijinitori în sfânta lor luptă.

Dar şi la noi în ţară 80 la sută din inimile româneşti, au simţit mare părere de rău, şi doar 10—20 la sută, de cei cu inima ca a lui Sadoveanu, Lupu, Madgearu, au rămas nesimţitori. Dintre toţi însă, mai înlăcrămaţi au rămas cu inimile lor, bunii legionari, cari dacă nu pot fi cu trupul, dar acolo-s toţi cu inimile lor, alături de armiile lui Franco şi a vitejilor din jurul lui.

Iar dintre Legionari, mai tare au sângerat inimile în cei 5 eroi, cari au luptat în Spania, le-a rămas jumătate de inimă acolo pe câmpiile de luptă, şi şi azi de-ar putea s'ar întoarce acolo iarăşi... Sunt mândri Legionarii ce se văd în chipul de sus, purtând haina de soldaţi, pe care au purtat-o acolo în faţa focului vrăjmaş de care nu s'au ferit, nu s'au temut, doar că Dzeu a voit ca să treacă pe lângă dânşii toate primejdiile morţii şi să ni-i aducă acasă sănătoşi, dar încununaţi de laudele Comandanţilor şi mai marilor lor.

Durerea lor pentru năpraznica moarte a Generalului Mola, *care a fost chiar comandantul lor*, a tălmăcit'o în numele lor, îndată ce a aflat despre moartea Viteazului, dl *Al Cantacuzino*, care a scris a doua zi scrisoarea de mai jos, dlui Praty Soutzo, ministrul Spaniei naţionaliste la Bucureşti:

DOMNULE MINISTRU,

Camarazii mei şi eu însumi, legionari ai Echipei Românè cari SUB COMANDA GENERALULUI MOLA am luptat atâtea zile şi nopţi biruitoare, în liniile creştine ale frontului spaniol, luăm parte, cu sufletească ta- durerare, la marele doliu al morţii glorioase a Generalului Mola.

Vă rugăm să primiţi pentru Domnia Voastră şi să transmiteţi în patria D voastră, condoleanţele inimilor noastre româneşti şi legionare.

Primiţi, Domnule Prat Y Soutzo încredinţarea consideraţiunei mele foarte distinse.

Alexandru Cantacuzino

La această scrisoare, d. ministru al Spaniei naţionaliste, — a răspuns îndată celor cinci bravi legionari români, cu următoarea scrisoare:

„Am fost foarte mişcat de scrisoarea Dvoastră de eri, prin care camarazii D voastră şi Domnia Voastră, legionari ai echipei române, care aţi luptat eroic sub drapelurile noastre pentru Cruce şi ideia de patrie, îmi exprimaţi partea ce o luaţi la doliul nostru naţional, în urma morţii aceluia, care a fost GLORIOSUL D VOASTRĂ COMANDANT, GENERALUL MOLA.

„Nu voiu lipsi să transmit Excelenţei Sale Generalului Franco şi camarazilor Dv. din armatele spaniole, expresiunea adânc simţită a inimilor D-voastre de legionari.

Vă mulţumesc de pe acum sufleteşte în numele lor.

P. Prat y Soutzo

*

Iată cum se urmăresc şi îşi împreună sufletele lor eroii cu eroi. Ai noştri îşi arată durerea pentru lovitura sorţii oarbe care a lovit în fraţii lor de credinţă şi de vitejie, şi aceia mulţumindu-le prin omul lor de încredere de aici, îşi mărturisesc plăcuta amintire despre vitejia acestora.

Parcă-i simţi cum îşi spun: *Ferice de soldaţii cari au avut sau au un astfel de Comandant, — şi ferice de comandantul care a avut sau are astfel de soldaţi!*

Purtarea nobil de eroică şi cavalerească a legionarilor noştri pe frontul Spaniei, ne-a adus multe şi preţioase laude, şi iacă, ne aduc mereu de câte ori este vorba de ei!...

MOLA... Eroul care a urmat pe ai noştri doi eroi şi pe mii dintre ai lui, pe drumul de lumină la cer...

Iată-l, urmându-ne şi el...

13 Ianuarie...

Cea din urmă zi petrecută cu Ionel Moţa; noi lângă el, el între noi. — Năpraznica clipă care, ca la o chemare din cer, l-a răpit dintre noi, împreună cu bunul nostru frate Marin

II.

Ghiulelele cad mai rar. Locurile lui Ionel Moţa şi Marin acum sunt *ocupate — de alţi soldaţi.*

Stăm în post destul de târziu. Spre noapte comunişii se retrag.

Seara la apel *a lipsit mai mult de jumătate din secţia noastră.* Am avut mulţi *răniţi* în ziua aceea, dar *morţi singuratici doi*..

Noaptea nu am avut pături. Au mai rămas în tranşee dintre Români doar Domnul Clime şi eu. Stăm împreună de santinelă până la orele 12. Ne propţim sufleteşte unul de altul. Ne gândeam la ei, la trupurile lor reci, cu carnea ruptă şi chinuită. Căutam să desluşim, pentru ce Dumnezeu îi apărase cu atât de ocrotitoare şi vădită protecţie, îi păstrase neatinşi, cu viaţă, în furtuna cea mai ucigătoare de gloanţe, prin care au trecut de atâtea ori, ca apoi să-i cheme la El în ziua de 13, în clipa sorocită de el?

Simţeam o uşurare zicându-ne, că suntem alături de corpurile lor şi de durea durerea celor din Ţară, — fără veşti sigure, — durerea părinţilor, a Doamnelor mame a lui Moţa şi Marin, a Căpitanului, a soţiilor aşa de tinere îndoliate, sau a copiilor lor şi a Legionarilor.

Ne gândeam: Nemiloasă a fost soarta generaţiei noastre şi în deosebi a lui Ionel Moţa şi Vasile Marin!.. In copilărie: războiul, Moţa tinerel în pribegie, pământul nostru sub invazie duşmană, doliu mult şi lacrimi în jurul nostru.

De-alungul tinereţei noastre entusiasm, loviri primite dela cei chemaţi să ne iubească, cartea, temniţe, visuri cu soare, fraţi de-ai noştri ucişi şi iarăşi închisori, trădare, mişelie, mizerie, bubuit, gloanţe, schije şi moarte...

Ionel Moţa şi Marin!, şirul încercărilor voastre: — *s'a închis!* Noi nu am îndurat încă toată partea de mizerii şi de răni, cari poate ni se cuvin. Cu privirea spre voi, *le aştep tăm cu mulţumire!..*

Nu m'aş întoarce însă în ţară, dacă nu aş avea convingerea, că pilda vieţii voastre va brăzda simţirea şi închipuirile generaţiilor cari vin, şi dacă nu aş întrezări, în viitor, cum creşte o românească şi legionară vrednicie în sufletul Naţiei noastre!

Din vieaţa legionară

SFINŢIRI DE TROIŢE ŞI FÂNTÂNI IN J. FĂGĂRAŞ

Din şirul de lucrări pe cari le-au făcut legionarii din harnicul judeţ Făgăraş, mai rămaseseră câteva nesfinţite şi deaceea în fiecare Duminică şi sărbătoare din primăvara asta, s'a sfinţit câte una.

I. Aşa Duminică, 18 Aprilie s'au strâns în comuna CORBI toate cuiburile din împrejurime şi au sfinţit Troiţa ridicată de legionarii acestei comune. Troiţa este foarte frumoasă. In mijloc are icoana Arhanghelului Mihail, în partea stângă portretul lui Ionel Moţa, în partea dreaptă al lui Vasile Marin şi pe trunchiul ei numele eroilor comunei căzuţi în răsboi.

Serviciul divin şi parastasul la care au fost pomeniţi toţi domnitorii mari prin credinţa lor, ai neamului românesc dela Ştefan cel Mare, la Regele Carol I. şi Ferdinand I. apoi marii Căpitani Horia, Cloşca, Crişan, Avram Iancu, Tudor Vladimirescu şi toţi legionarii căzuţi, — l-a făcut cucernicul preot ION BURSU.

II. — După sfinţire legionarii au plecat peste deal către poalele munţilor în comuna VIŞTEA DE SUS, unde erau aşteptaţi de camarazii lor şi de toţi sătenii, să sfinţească şi acolo o troiţă şi o fântână, ridicate de mânile lor.

Slujba sfântă a făcut-o bătrânul şi venerabilul preot al satului BANCIU. — Troiţa, ridicată tot în pomenirea eroilor comunei, purtând pe braţele ei doi M. M. amintind de cei doi martiri căzuţi pentru Hristos în Spania, este în mijlocul satului, iar fântâna afară în hotar. — Legionari, copii, femei şi bătrâni, cu lacrimi în ochi au venit să se închine amintirei celor morţi.

III. — In Duminica Floriilor (25 Aprilie) în altă parte a judeţului s'a sfinţit troiţa din comuna BERIVOII MARI. Nu au mai venit însă ca altă dată în marşuri cu cântece, căci stăpânirea i-a tot pedepsit cu amenzi pe unde i-a aflat, ci au venit cu grămada.

Ca şi în celelalte părţi troiţa e ridicată în amintirea eroilor comunei. La mijloc poartă cele două litere de foc: M. M., adică Moţa Marin. — Sfinţirea şi parastasul l-au făcut Preoţii OCTAVIAN COCAN şi RADULEŢ.

Trebuie să spunem, că până azi în niciunul din satele noastre nu s'au mai făcut slujbe şi pomeni pentru eroii morţi, şi nici un semn nu arăta trecătorului, că satul acesta şi-a dat cei mai buni copii ai lui pentru întregirea neamului şi apărarea Patriei. LEGIONARII au legat nodul rupt al istoriei noastre şi pe întreg cuprinsul ţării le cinstesc amintirea, împlântând cruci şi îngrijindu le cimitirele.

VIRGIL MATEIAŞ, avocat

*

TROIŢĂ ŞI PARASTAS...

Legionarii din com. moţească Ponor, (jud. Alba), sub conducerea comandantului ajutor Tiberiu Aron, au ridicat o frumoasă troiţă de stejar în amintirea jertfei „martirilor Crucii" Ionel Moţa şi Vasile Marin.

Sfinţirea ei s'a făcut în ziua Inălţării Domnului, şi au luat parte peste 150 legionari moţi din Ponor şi satele învecinate. După sfânta slujbă, dl prof. Vasile Hanu, şeful judeţean, a ţinut cu toţi legionarii o şedinţă de cuib.

Tot cu acest prilej s'a oficiat şi un parastas pentru odihna sufletelor mucenicilor Moţa şi Marin.

Că politica de „partid" din ţara noastră, la ce rătăciri duce pe unii neînţelegători, — se vede şi din faptul, că oarecari partizani de-ai lui Lupu Madgearu, de năcaz că Legiunea e tot mai iubită aici pentru faptele ei creştineşti, s'au „răzbunat" pe troiţa înălţată de ei şi care era zugrăvită cu verde, coloarea bunei nădejdi a primăverei, şi... au văruit'o cu var într'o noapte înainte de a fi sfinţită. Legionarii şi moţimea credincioasă, s'au mâhnit de această răutate... Crucea a fost spălată de var şi vopsită a doua oară, tot cu coloare verde. Apoi sfinţită cu şi mai multă alipire...

CORESPONDENT.

PENTRU EI...

Freamătul de frunză
Şopteşte duios:
— Dintre noi plecat'a
Moţa 'ntru Hristos...

Florile ascultă
Ce le spune-un criş:
— Ştiţi voi surioare,
C'a murit Marin?

Triste-şi pleacă capul
Toate spre pământ, —
Suspinul la locul
Vechiului lor cânt.

Dar nu mult mai plâns'am,
Căci sosi în zbor
Îngeraş din ceruri
Şi le zise lor:

„Nu vă perdeţi firea
In plâns şi oftat,
Ei o mare pildă
Lumii 'ntregi au dat!

Ci chiar preamăriţi-i
Şi-i cântaţi duios,
Că frumos muriră
Ei, pentru Hristos..

OLGA POPESCU
Clobăneşti-din-Deal (Teleorman)

LACRIMI PENTRU ION I. MOŢA

Telegrame şi scrisori primite de părinţii lui Ionel Moţa, cu prilejul morţii sale pe frontul din Spania

Bucureşti. — Cuibul „Armatolii" au hotărît să aboneze „Libertatea" pe timp nețărmurit!

Ingăduiţi-ne, Părinte, să vă arătăm cu acest prilej simţămintele cele mai alese ce vă păstrăm, şi să vă asigurăm, că pomenirea între noi a lui Ionel Moţa, — a cărui jertfă sfântă a răscumpărat păcatele neamului nostru şi ne a reabilitat (ne a îndreptat râul nume ce-l aveam) în ochii lumii, — va rămânea în sufletele noastre nepieritor!

Stelian Cheleţa

Voila (j. Făgăraş). — Pr. c. părinte! Deşi a trecut atâta vreme decând am primit năprazinca veste a căderii pe câmpul de onoare a scumpului nostru Comandant Ionel Moţa, suntem şi în aceste zile plini de măreţia acestei jertfe, care pentru neamul românesc înseamnă jertfa mântuirii.

Jertfa atât de măreaţă a lui, nu va rămânea fără roade, căci noi legionarii suntem oricând gata să-i urmăm pilda, deşi nu ne vom putea ridica la înălţimea jertfei lui.

Legionarii din Voila sunt alături de Dvoastră în suferinţa mare pe care aţi încercat o!

Deşi cei mai mulţi dintre noi nu l-am cunoscut, — faptele lui ni l-au arătat în adevărata lui lumină: Un uriaş care a respirat numai pentru binele acestei ţări, şi care n'a pregetat să părăsească o viaţă plină de cele mai frumoase făgăduinţe pentru el, numai pentru ca să lumineze o idee, aureola martiriului...

Primiţi, vă rugăm, Părinte, asigurarea respectului ce păstrăm eroului, care a înfruntat închisorile ungureşti.

Cornel Şerban-Voila

Iaşi. — Cucernice părinte şi îndureratâ mamă! Plâng alături de Dvoastre perderea camaradului drag, cu care m'am legat frăţeşte în luptele din 1921 şi apoi din 1927: Jertfa lui ne va fi pildă, iar viziunea lui podoabă în istorie!

Alexandru Ventonie

Izvin (Bănat). — Adânc îndureraţi, locuitorii din comuna Izvin, au slujit un parastas pentru sufletele celor doi legionari Ion I. Moţa şi V. Marin, eroi cari în Spania în lupta pentru biruinţa lui Hristos, s'au ridicat cu jertfa lor deasupra gândirii noastre.

Pentru unii pasul lor pare o nebunie. Pentru noi legionarii, fapta lor măreaţă e dovada duhului de jertfă pe care îl propovădueşte Legiunea...

Cucernice părinte Moţa! Din umilele noastre cuvinte, vă felicim şi vă plângem. Vă fericim că a-ţi dat Legiunii un asemenea erou, şi vă plângem că aţi perdut un copil aşa de scump Dv. şi un Comandant drag nouă! Indrăznim să vă mărturisim, că moartea mult regretatului Dv. fiu, a făcut să se mărească şi să se întărească mult rândurile Legiunii!

N. I.

Timişoara. — Durerea grozavă ce v'a cuprins la pierderea valorosului nostru Comandant legionar, care a fost sânge din sângele Sfinţiei tale, e pentru izbăvirea acestei naţii, de tot ce are în ea putred şi stricat.

Cu toată durerea sufletească asemănătoare cu o lovitură de pumnal, la care a luat parte din primele clipe, tot ce e legionar în ţara aceasta. — mândriţi-vă că aţi dat Ţării un Erou de mare suprafaţă, care, alături de Horia, Cloşca, Crişan şi Tudor Vladimirescu, va fi podoaba istoriei noastre.

Inimile noastre sunt cuprinse de o mare părere de rău, dar în acelaş timp de o mândrie, căci — cu astfel de fii, ţara asta nici odată nu va fi roabă! Comandantul legionar, scumpul nostru Ionel Moţa, a fost un ostaş puternic, — şi de pe urma morţii lui eroice, răsar o mulţime de sateliţi (stele ce se ţin în atârnare de una mai mare din apropiere). Trăiască Legiunea şi Căpitanul!

VASILE COBAN
Elev şc. superioară P. T. T.

Suceava. — Sfântul sânge vărsat pe pământul răscolit de schije al Majadahondei, sângele lui Ionel Moţa şi Vasile Marin, este piatra de stâncă cea tare şi nepreţuită, care s'a pus la temelia Legionarismului nostru, întărind peste măsură pepturile cari se adapă din izvorul de credinţă ce ţâşneşte din acea stâncă.

Ionel Moţa şi Vasile Marin n'au murit! Ei abia acum s'au născut în toată măreţia lor, cresc şi se înalţă, odată cu moralul verde al nostru, al legionarilor! Judecata lor despre lumea şi rostul vieţii, se toarnă în candela sufletului nostru, ca untdelemnul care dă flacără tăriei de caracter, ca să putem săvârşi ca şi dânşii, ori-când aceleaşi fapte de eroism.

Umbra, mai drept zis icoana acestor mucenici, ne va mâna şi pe noi pe alte Majadahonde, pe cari ne vom risipi, în clipa în care ni se va cere, oasele pentru cauza sfântă a creştinismului şi a neamului nostru subjugat şi ros de atâtea mări rele ale răilor ce nu înţeleg rostul de a-l conduce şi apăra! Calea pe care ne chiamă pilda acestor doi, un puternic imbold şi porunca deia împlinirea căreia, — să ne silim! — nu ne va putea opri nici o putere din lume.

Aşa fraţi legionari!

Garnizoana „Sfântul Ilie" Suceava.

Venerată Doamnă,

Ivirea luminii peste pământ a fost măreaţa plăsmuire a Tatălui ceresc, — iar ivirea ta printre femei, a fost una dintre plăsmuirile lui îndurerate pentru noi. Te-a zămislit din tr'o mână de pământ, ales din creerul astrului nostru, şi a insuflat în tine duhul florilor, fiorul codrilor, zorul albinelor, blândeţa porumbelului şi trăinicia cremenei.

Şi iată, trimisa cerului, a cărei atingere de mână a făcut să răsară legendă, a cărei binecuvântat a purtat pe Arhanghel, — eşti a noastră mamă peste mame...

Din lacrima ochilor tăi, izvorît apa cristalină a vieţii celei cu albia tăiată în veşnicie — din ritmul leagănului care ai legănat pe Ionel, naşte un nou ritm de cântec de leagăn, — din graiul vostru ca ali ciripit de paseri, se închega limba nouă a neamului, graiul înţelepţilor, înfrăţire de toţi cei ce sunt Români adevărat!

Priveşte, maica noastră bună, peste poporul tău, care cu zmerenie şi evlavie atinge haina cernită a durerii tale, înduioşat gândul nostru, încearcă să mângâie rana vie a sufletului său.

Priveşte sus, de unde, învăluit în norul alb, chipul de lumină, a Fiului tău, ne grăeşte prin trimbiţă de foc: să-i împlinim testamentul sfintei voinţi: Infrăţirea tuturor Românilor!

Mama noastră, mama Românilor de mâne! Fiicele toate sunt azi lângă tine. Destinul a vo t, ca tu să aduci în poala sirafelor tale cernite toate mărgăritarele sufletului nostre. Cuprinde-le cu mâna ţi arsă de durere, şi pune mână-le în glia noastră, în brazda adânc tăiată de fierul de Arhanghel a fiului tău.

(Bucureşti) Dorina Ien...

Ne îngheţa inima. Ghemuiţi unul într'altul, dl Clime şi cu mine ne strângeam să ne încălzim. Se lăsa o brumă deasă peste noi, care pe hainele noastre făcea o crustă de gheaţă. Nu este frig mai pătrunzător, decât cel care intră într'o inimă în doliu, care bate, suferindă, pentru un frate mort.

A doua zi, ies la raport la Căpitanul Banderei. Ne dă, după explicaţii dureroase, dreptul de a transporta până la Toledo corpurile Legionarilor români morţi şi autorizaţia pentru noi trei, dl Clime, Părintele Dumitrescu şi eu, să le însoţim.

Corpurile lui Ionel Moţa şi Vasile Marin sunt întinse într'o cameră săracă şi devastată din satul Majadahonda. Părintele Dumitrescu le-a vegheat toată noaptea, făcându-le rugăciunile după datinele Bisericii noastre. Şi preotul catolic al Banderei a zis rugăciuni la căpătâiul lor.

Acum eram mai liniştiţi. Ne revoltasem cumplit la gândul, că am putea pierde corpurile lor, cari să fie asvârlite cu altele în groapa comună.

Seara pela cinci, plecăm cu un camion vechiu, in care sunt puşi grămadă vre-o douăzeci de morţi. Ne urcăm lângă ei. Picioarele ne alunecă în sângele lor. Ochii lor albi parcă încearcă să ne întrebe ceva. La hopurile drumului, craniile lor se lovesc de podea, făcând un zgomot pe care nu-l mai pot uita. Bucăţi de corp omenesc, braţe, picioare, desfăcute de trupuri, se rostogolesc unele peste altele şi spre noi... Suflă un vânt îngheţat. Aş vrea să-mi pun pătura în cap, dar feţele acelea în care este săpată durerea parcă îmi cer alinarea privirii mângâetoare...

Detunăturile ghiulelelor ... şesc orizontul.

Am plecat de pe ... Mă gândesc: iată începutul unei schimbări de ... muri în viaţa mea. De ... mulţi de aici incolo, ... clipă de veselie îmi ... umbriiă de amintirea ... stei nopţi de după 13 ... nuarie...

ALEXANDRU CANTACUZINO

† IOAN CĂTUNEANU

Ce greu ne este a da aceasta știre cetitorilor „Libertății“, printre cari sunt încă numeroși aceia, cari erau abonații ei prin anii 1920–1930, și cari nu odată au cetit în „Libertatea“ numele Profesorului dela Cluj IOAN CĂTUNEANU, arătat ca o mândrie a luptei noastre naționale-creștine, pe care „Libertatea“ o slujea și atunci cu aceiași hotărîre ca și azi, și când numele Profesorului I. Cătuneanu era fluturat voios înaintea ochilor cetitorilor noștri, ca un iubit și drag steag național cu „svastica“ pe el.

Se dase întâiul mare asalt al Ligii Apărării Naționale Creștine, și Liga izbuti să între în parlament cu 10 deputați, unul ca altul mai cu frumos nume și frumoasă pregătire: Numai Profesori Universitari, Advocați, Profesori, Medici. Grup mic, dar foarte ales, nici o „umplutură“ cum se găsesc în atâtea partide de azi.

Profesorul Cătuneanu era printre cei aleși, chiar Vice-Președinte al Ligii. Mai erau printre cei zece și dl Valer Pop, deputat, iar Secretar general dl Valer Roman! Dar aceștia la cea mai apropiată schimbare de guvern, se „orientară“ *după* soare, – după noul „soare politic“ și — trecură, unul prin două vițioare formațiuni de partid, căutându-și loc moale fiecare, și azi amândoi foștii „fruntași“ în Liga „Apărării“ sunt în partidul liberal... Profesorul Cătuneanu, om serios și prețuindu-se pe sine mai mult decât scaunele de domnie trecătoare care i-s'au îmbiat și d-sale destule, doar fusese liberal, dar ne-plăcându-i ce politică mai face partidul liberal față de jidani, l-a părăsit și a trecut în rândul luptătorilor creștini, și aci a rămas mereu: între luptătorii de dreapta, unde de avea o bucurie, avea îndată și zece neplăceri și dureri, pe cari însă nu le lua în samă și dela drumul pe care îl socotea ducător la scoaterea neamului din starea lui umilită și asuprită de azi, nu se mai abătu.

— In a 1922, un student tinerel, se înfățișă Profesorului, arătându-i că a tradus din limba franceză în cea română, vestita carte care descopere scopurile rele ascunse ale muncii jidovimei pentru nimicirea popoarelor creștine: „Protocoalele Ințelepților Sionului“, dar că acea lucrare are nevoie de a fi tâlcuită, cap de cap, cetitorilor români, arătându-le în ce măsură, — îngrijorătoare măsură! — acele planuri s'au și împlinit și mai sunt pe cale de împlinire, față de neamul nostru românesc! — și tinerul student l-a rugat să tâlcuiască dsa, cu bogatele-i cunoștințe de acest fel, câte capitole va binevoi, din acea carte, pe care dorește s'o pună apoi îndată în tipar.

Profesorul Cătuneanu s'a bucurat foarte de hotărârea tinerului din fața sa și de lucrarea lui, și i-a arătat că cu plăcere ia asupra sa tâlmăcirea alor 12 capitole din cele 24 ale cărții. Și le-a luat și a scris tâlmăcirea lor, luminată și întemeiată. Iar celelalte 12 capitole le-a luat pentru tâlmăcire, inimosul luptător împotriva năvalei și îmbulzelii jidovimei în viața neamului nostru, dl Emil B. D. Vasiliu din Cluj, (azi advocat în București).

Tinerul care le cerea conlucrarea la cartea descoperitoare a păcătoaselor planuri și lucrări a jidovimei asupra neamurilor creștine, și așa și asupra neamului nostru românesc, — era studentul **Ion I. Moța**, pe atunci în vârstă de de abia 22 de ani. Profesorul I. Cătuneanu l-a prețuit și i-a împlinit cu drag cererea de a lucra la descoperirea primejdioasei munci a Evreilor împotriva noastră. Și cartea a ieșit în curând de sub tipar pe cheltuiala foii „Libertatea“ ce apărea la Orăștie, și a fost primită cu multă căldură și cu bucurie de cetitorii români luminați. Era munca a trei Români luptători pentru neamul lor iubit: ION I. MOȚA, traducătorul, ION CĂTUNEANU și EMIL B. D. VASILIU, tâlmăcitorii.

Dar profesorul Ion Cătuneanu, ca și soțul său de muncă Vasiliu nici n'au dorit să li se pună numele pe carte, ca tâlcuitori a celor cuprinse în ea. Erau mulțumiți cu aceea că, cetind-o mulți ochi românești, se vor deschide a înțelege în în toată grozăvia ei, primejdia jidovească!

Prof. Cătuneanu a redactat apoi și a editat pe cheltuiala sa 7 ani revista „Infrățirea Românească“, în slujba credinței sale naționale și creștine și a luptei pe care o ducea.

Așa era profesorul Cătuneanu: Român „de dreapta“, lucrând, sfătuind, încurajând în tăcere, în liniște, dar cu hotărâre dârză.

Ca profesor, era foarte luminat, adânc în știința de Drept Roman pe care o împărtășea studenților dela Universitatea din Cluj. Studenții îl iubeau și prețuiau.

Moare prea-prea de timpuriu, fiind în vârstă de abia 54 de ani...

Știința românească, lupta naționalistă și neamul nostru, perde un prea prețios și harnic fiu al său. — Dumnezeu să-l așeze între aleșii săi.

O pedeapsă, cu bun temei

Doritorii de a strica sufletul neamului nostru prin gazete ticăloase, cari îl învață toate murdăriile gândirii și simțirii, – și prin cărți scrise la fel, cu tot felul de porcării în ele, au făcut „școală“ în țară la noi. E plină piața de cărți, de scrieri scârboase, din cari parcă vorbesc țiganii în ușa cortului lor.

Mulți „scriitori“ români, văzând că scrierile acelea sunt tare cumpărate de tineri cu minte ușoară și de oameni iubitori de cetiri stricate, — i-au pizmuit pe aceia și prinzând pilda lor, — au început să scrie și ei la fel! Că-i și mai ușor a scrie o nerozie, decât a nimeri forma cea frumoasă pentru a spune un gând curat, înalt și înălțător. Pentru asta trebue nițel creer și gust pentru frumos, dincolo numai o gură murdară,

Un „scriitor“ de acesta, lunecat pe povârnișul urâciunii, este și unul zis Mircea Eliade, care, având altfel știință frumoasă, a fost numit de Ministrul Școalelor, Profesor asistent (ajutător) la Universitatea din București, la știința „literară“.

In timpul din urmă însă, oamenii cu bun simț ne-mai putând suferi multa murdărie în care își scaldă scrierile lor o seamă de scriitori, au început, cu dl Profesor Iorga în frunte, o luptă dârză și sănătoasă împotriva acestui fel de a scrie și a celor ce scriu așa. In toată săptămâna ei sunt zbiciuiți prin reviste și ziare și arătată urîciunea scrisului lor țigănesc, uneori chiar porcesc. S'a atras luarea aminte a Ministerului Școalelor, că se găsesc chiar profesori, cari au căzut în această rătăcire stricătoare de suflete. Și Ministerul a început a-i cerceta pe cei arătați lui și a lua măsuri împotriva lor și a cărților lor, din cari unele se cereau cetite în școli, ba părți din ele străbătuseră chiar în cărțile școlare!

Un astfel de scriitor e și Mircea Eliade, care ajunsese prin nebăgare de seamă, ajutor tocmai pe lângă vrednicul Profesor Nae Ionescu. — Zilele trecute, Ministerul Școlilor, în înțelegere cu conducerea Universității, a închis ușile Universității pentru scriitorul de necuviințe, de murdării, Mircea Eliade, care n'are voe să mai calce pragul Universității.

O pedeapsă foarte dreaptă și binevenită. Doar se lecuesc acești scriitori cu gură murdară, de a mai scrie cum scriu.

Sunt și gazete porcoase destule. Feriți-vă și feriți-vă și copiii de ele.

Rânduiri pentru lucrători

„Să înlăturăm orice încercare de exploatare a omului de către om“. (Din jurământul elitei legionare).

Vom scrie câteva articole, cu privire la lucrătorii cu brațele, cari își câștigă pâinea zilnică, lucrând în ateliere mici și mari, în fabrici și în întreprinderi de tot felul.

Noi știm, ce propagandă se face printre lucrători, de către așa zișii „binevoitori“ ai lumii muncitoare, cari trâmbițează despre sineși că vor fericirea lucrătorilor. Dar mai știm și aceea, că printre așa zișii binevoitori ai muncitorimii, sunt mulți oameni falși, cari pe spatele lucrătorilor trăesc bine și fără griji, iar alții, cari caută să-i târască pe lucrători pe căile neîmpăcate, pe căile necredinței, ale internaționalismului, (fără patrie și neam), pe căile comunismului, în numele căruia se fac cele mai neînchipuite sălbăticii.

Ei bine, noi credincioși jertfei lui Ionel Moța și Vasile Marin, noi legionarii Căpitanului, cari vrem să facem din țara noastră „o țară ca un soare, și puternică și ascultătoare de Dumnezeu“, suntem datori a-i scoate pe lucrători din ghiarele falșilor lor binevoitori și, împărtășind muncitorimii gândul nostru curat și deschis, să arătăm, care este adevăratul drum, adevărata credință și adevărata organizație, care să-i ducă și pe lucrători spre biruință, făcându-li-se și lor DREPTATE, atâta cât omenește e cu putință.

De multă vreme lucrătorii sunt nedreptățiți de către prea mulți capitaliști.

Aceștia cei asupritori în lăcomia lor după câștig, au uitat și de învățăturile lui Isus Hristos și de legile omeniei și i-au exploatat (au stors folosul) de lucrători, silindu-i să lucreze cât mai mult, dar plătindu-le cât mai puțin.

Mulți oameni cu suflet bun, și-au pus în gând, să facă dreptate lucrătorilor.

S'au ridicat destule glasuri pentru a-i apăra pe lucrători. Unii au propus, să se facă o altă formă de stat, din care nedreptatea să fie înlăturată. Parlamentele multor state, au votat felurite legi, pentru îmbunătățirea soartei lucrătorilor. Și putem spune, că așa pe cale pașnică, s'au făcut îmbunătățiri simțitoare în viața lor.

Cei ce însă au voit să facă „dreptate deplină“ lucrătorilor, au fost comuniștii. Și au ajuns a-și putea încerca înfăptuirea planului lor, în Rusia. Vom vedea însă, că în loc de dreptate, au făcut cea mai mare nedreptate și nu numai lucrătorilor, dar întregului popor rus! Ei crezând, că izvoarele nedreptății în lume sunt: dreptul dat până aci omului de-a stăpâni anumite bunuri, credința în Dumnezeu și traiul în familie, — s'au apucat să le strice acestea sămânând în inima lucrătorilor cea mai diavolească ură față de alți oameni, față de Dumnezeu, față de stat, față de neam, față de familie. Și folosindu-se de prostia poporului rus, comuniștii au pus stăpânire pe putere și prin fier și sânge au căutat să-și pună în aplicare planul lor, dărâmând bisericile, ucigând oamenii cu avere, luând toate averile pe seama statului, stricând viața de familie, iar pe lucrători, prefăcându-i în robi, cari erau și sunt și astăzi siliți, sub pedeapsa împușcării și a morții de foame, să lucreze la poruncă. Așa au înțeles ei să facă „dreptate“ lucrătorilor în Rusia... Mulți care au fost în Rusia au scris despre grozăviile pe cari trebue să le îndure muncitorimea de acolo.

Comuniștii însă, nu s'au mulțumit a-i nefericí numai pe Ruși, ci, ei s'au apucat să răspândească credința și planul lor de nenorocire a lumii și în alte țări, în Italia, Germania, Franța, Spania, România și în altele, pe tot globul. — muncă despre care vom vorbi în numerii viitori.

TIBERIU MITĂR

Nașteri, am avea destule,
— dar știința îngrijirii copiilor nu!

O numărătoare a stărilor din felurite țări, privind nașterile de copii și moartea de copii sub 10 ani, — ne pune înainte o oglindă în care numai frumoși nu ne vedem noi Românii.

Ce privește nașterile, nu stăm rău. Stăm mai bine ca cele mai multe popoare din jurul nostru. Dar copiii născuți trebuesc îngrijiți și bine hrăniți, ca să și trăiască! Iar în privința asta stăm prost de tot. Iată ce arată numărătoarea amintită, făcută pentru anul 1935. Mor copiii:

In Olanda	cam	4%	(la sută).	
„ Norvegia	„	5	„	„
„ Anglia	„	6	„	„
„ Danemarca		6½	„	„
„ Germania	„	7	„	„
„ Franța	„	7	„	„
„ Austria	„	9	„	„
„ Belgia	„	9½	„	„
„ Italia	„	10	„	„
„ Spania	„	11	„	„
„ Grecia	„	11	„	„
„ Iugoslavia	„	12	„	„
„ Polonia	„	12½	„	„
„ Bulgaria	„	15	„	„
„ Ungaria	„	15½	„	„
„ România	„	19	„	„

Adecă: noi suntem cei mai neînțelepți îngrijitori de darul ce ne dă D-zeu în copii. Ni-se nasc destul, dar ne mor mai mulți decât ori-cărui neam! Ne mor cam 100 de mii de copii pe an! Pe zi se vin 277 morți de copii.

La ce mai avem un Minister al Sănătății, dacă se vede că — numai de slujba sa, de a purta grijă de **sănătatea** locuitorilor și a se lupta cu moartea acolo unde ea face mai mari stricăciuni, — nu-și bate capul! Așa tot Miniștrii și Minister cu un regiment de slujbași să fii, ca să dormi și la nimic să nu te gândești!

Războiul din Spania

Nu prea e nădejde să se sfârșească în curând. Naționaliștii nici gând n'au de a lăsa în pace pe diavolii roșii, până nu-i vor azvârli pe toți în iad. Luptele mai noi tot știri de biruințe, mărunte dar bune, din partea naționaliștilor aduc.

Mulți »luptători« comuniști, se dau bucuros prinși la naționaliști, și spun că acolo, la Cabalero, nu mai e de trăit. Locuitorii sunt bântuiți de foamete și de lipsuri, — și nici în armată nu-i mai bine! Se mai țin pe picioare numai de frică și de silă!

— Dela naționaliști vine știrea, că Generalul Franco va primi în zilele astea noi întăriri: Din Spania s'au strâns un nou rând de soldați bine pregătiți, anume vre-o 16.000, iar din Maroc încă le mai vin vre-o 10.000 într'ajutor. Până sdrobesc capul hidrei roșii.

Naționaliștii frâng sub picioarele lor întăriturile comuniștilor!

In zilele din urmă, armatele naționale *au frânt și străpuns întâiul și cel mai tare brâu de apărare a comuniștilor din jurul orașului Bilbao!*

Roșii se făleau cu acel brâu zicându-i: »Centura de fier«, pe care îl întăriseră grozav, cu șanțuri adânci, păzite de întreite rânduri de sârmă ghimpată, apoi în șanțuri și la spate, mitraliere, tunuri mici și mari și în văzduh, roiuri de aeroplane.

In 12 Iunie naționaliștii au început în zori un atac mai vijelios ca ori-când, asupra acestor linii întărite. Artileria a vărsat asupra lor 46.000 de obuze și șrapnele, cari, bine țintite, toate au căzut asupra liniilor dușmane, sfărmându-le, zdrobindu-le, zvârlindu-le în aer! Și a durat bătaia asta a tunurilor naționaliste, fără întrerupere nici de o minută, aproape 2 ciasuri, încât părea că se dărâmă cerul pe pământ! Așa și era, că și cerul ploua asupra diavolilor roșii alt foc: Sute de avioane naționaliste aruncau de sus bombe. Adevărat prăpăd.

Roșii au fost striviți și »brâul lor de fer« s'a topit de focul naționaliștilor și ei au fost siliți a se retrage, părăsindu-le iar armele naționale au intrat în locul lor, ...rgându-le brâul în 2 pun... de căpetenie.

Incă o sforțare și cetatea Bilbao, la care comuniștii țin foarte mult, va cădea.

Câte moșii s'au împărțit în Țară, între plugărime

Pentru a mulțumi dorul de-a avea o moșioară, fie și mai mică, dar să fie a lor, a plugarilor lucrători de pământ, — stăpânirea Țării noastre — a împărțit, după război, *22 000 (douăzeci și două de mii) de moșii mari și mijlocii,* unele mai mici chiar, făcând din ele sute de mii de loturi, date în samă la tot atâția agricultori, lucrători de pământ, în întâiul rând celor cari au făcut războiul de mărire a Țării.

In șirul de ani ce s'au scurs dela acea împărțire până azi, loturile (părțile) tăiate din 17.000 din acele moșii au și fost date pe rând, în stăpânirea deplină celor ce le-au primit.

Totuși mai sunt și azi pe 5000 de moșii, stăpânii loturilor, cari nu-s trecute pe ei ca proprietate.

Acum Ministerul Agriculturii face sforțări, să împlinească formele de lipsă, ca să treacă și aceste moșii, dărăburite, în deplina stăpânire a celor ce le au azi. Dar lucrul merge încet, căci e împreunat și cu cheltuială mare și cu muncă multă, până se trag hotarele între loturi și se statorește întinderea lor.

Președintele nostru prețuit, d. General Cantacuzino-bolnav

Și numai ca Români, când auzim de d. *General Gh. Cantacuzino Grănicerul, că e bolnav,* ni-se întunecă în suflet. Căci nu e vorbă de un ofițer pe lângă care se poate trece mai ușor, ci e vorba de îndrăznețul dătător de lovituri pe front, încât îi mersese vestea și în rândurile dușmanilor din fața sa!

Cu cât mai mult cutremurat e sufletul nostru, al credincioșilor din partidul *„Totul pentru Țară"*, când știm că acest inimos General, dacă s'a despărțit glorios de armatele viteze pe care le-a condus în război, — nici în starea sa de retras în penzie, nu și-a căutat și nu și-a găsit odihna tihnită și comodă, ci *și a căutat și a găsit altă „armată" luptătoare, tot bravă, tot zdrobitoare de fronturi dușmane*: »Legiunea« luptătorilor cari formează partidul *„Totul pentru Țară"! Totul pentru țară* a fost ținta luptei sale acolo pe câmpiile de război, ucigătoare de dușmani, *totul pentru țară* urmărește dsa și stând în fruntea legiunilor noastre luptătoare în vreme de pace. Dar tot cu dârzenie de război, stând și aci împotriva altor hoarde de dușmani, încă par'că mai primejdioși ca cei ce ne loveau hotarele!..

Doamne, ține-ni-l, ca să poată da bătălii biruitoare și pe acest front, la fel de greu, iar pentru viitorul neamului și stăpânirea lui în această țară, la fel de însemnat!

„Libertatea"

ȘTIRI POLITICE

Alergările bărbaților politici cu scaune de răspundere, din țară în țară, — nu-s semne de »pace«. Ei coc ce coc... Tot cam așa a fost înainte de mari învolburări între popoare și țări.

Acum e cam așa. Odată vezi pe Ministrul de Externe englez la Paris, cel francez la Londra, cel austriac la Roma, regele Italie la Budapesta, al Turciei la Sofia, la București, al României ba la Paris, ba la Belgrad, la Varșovia. Al Poloniei la București.

Mai nou al Germaniei fu la Viena, la Budapesta, la Sofia și e vorba să vie și la București. Acum se vestește că Regele nostru va merge în Polonia.

Iar despre Ungaria se scrie că, după ce va primi vizita ministrului de externe al Germaniei la Pesta, — va vesti lumea și țara că ea — nu se mai ține de pacea pe care a iscălit-o după război la Trianon (prin care i-s'au hotărît granițele ei de azi)... Ș'ar vrea mai »mare»...

Multă tulburare, involburare, neliniște... Când le vei da, Doamne, minte popoarelor, să nu se mai urască, ci să se iubească și în dragoste să trăiască?

BUCUREȘTII AVURĂ ALT OASPE ALES

Marți, 15 Iunie, capitala Țării noastre avu alt oaspe prețios: întâiul ministru al Cehoslovaciei, Milan Hodza, venit pentru a întări legăturile de bună vecinătate și frăție de arme între Țara sa și România noastră.

Din acest prilej d. Hodza a dorit să întâlnească și pe dl Alexandru Vaida Voevod și pe alți fruntași ai vieții politice din Ardeal, — pentrucă d-sa fiind Slovac și trăind zile de apăsare și prigonire ungurească alăturea de Românii din Ardeal, erau frați de cruce, ortaci de luptă cu conducătorii politici români din Ardeal. Ca vechi cunoștințe, de pe vremea când nici unul nu visa să ajungă Conducător de Țară în Țara mărită care să cuprindă și pe poporul său, — azi se întâlnesc cu atât mai fericiți, unul fiind acum în țara lui, ceștialalți foști în țara noastră conducători.

Cu atât mai vârtos, cele două țări sunt hotărîte a se apăra una pe alta în vremuri de grele încercări, cu cât conducătorii sunt vechi cunoscuți și vechi prieteni între ei!...

Maiestatea Sa Regele Carol al II-lea la Cluj

Dumineca trecută (13 Iunie) Clujul a avut oaspe rar și sărbări mari: In această zi s'a inaugurat (s'a dat folosinței) un nou așezământ, un palat, zidit pentru a fi bun adăpost strădalnicilor studenți cari cercetează »Universitatea Daciei superioare", cum i-se zice. Și la serbările de inaugurare a mers și M. S. Regele la Cluj. Clujul a făcut pregătiri mari ca să primească pe Domnitorul țării. Au venit țărani în hainele lor cele mai de sărbătoare, din tot tinutul: mulți Moți din Munții Apuseni, apoi Români de pe Valea Murășului, de pe Târnave, din județul Sibiu, și din alte județe. Trenuri lungi puse la îndemâna lor, erau pline de popor, — cărturari din popor, — și mergeau voioși la Cluj. Acele au defilat ca numeroase regimente de cetățeni credincioași țării și Tronului, pe dinaintea Regelui lor. Au fost ca la 30.000.

Din acest prilej Universitatea din Cluj, a dăruit M. Sale Regelui titlul de „Doctor de onoare" al ei.

—x—

NOUTĂȚI

M. S. Regina Maria, avem durerea a vesti, că e încă tot bolnavă. Sufere de „flebită" (o boală a vinelor) la un picior, încât e silită a sta în pat. Pe lângă cei trei medici români, foarte buni și luminați, au mai fost aduși cinci medici din cei mai vestiți în lume, cari se sfătuesc cu cei români, cum să ajute înaltei bolnave. Toată țara, tot neamul, tot sufletul drept românesc, dorește Mejestății Sale, marei Regine Maria, deplină și grabnică însănătoșire. Majestatea Sa a fost, în vremea războiului și după el, o prea luminată apărătoare a binelui acestei țări. Cum să nu fie înduioșată și îngrijorată ori ce inimă românească, la vestea că Majestatea Sa sufere.

*

Rugăciuni izvorâte din inimi evlavioase și recunăscătoare, se fac în multe biserici din țară, pentru sufletele scumpilor noștri răposați Ionel Moța și Vasile Marin. De ziua Eroilor la București au ieșit la Mormântul lor dela Casa Verde, familiile și mare număr de legionari și cunoscuți cari îi prețuesc. S'a acoperit mormântul lor cu flori, — printre cari un bogat strat de minunați crini albi, ca o zăpadă lăsată din cer peste odihna lor. S'au făcut rugăciuni, s'au vărsat lacrimi și — s'au împărțit daruri celor adunați. Iar acum în Sâmbăta Rusaliilor, se va repeta aceeași pomenire și împărțire de daruri, la mormântul iubit și la locuința familiilor lor din București.

Dela Orăștie, de unde în fiecare săptămână se trimit flori proaspete pentru mormântul dragului Ionel, de data asta vor fi duși un număr mare de crini albi, foarte frumoși, tăiați din grădina părintească în care atâța ani s'a plimbat fericit Ionel Moța, printre frumoasele flori...

— Duminecă în 13 Iunie, cinstiții și bine credincioșii legionari din **Orăștie** au dat parastas în sf. biserică, fiind toți de față și rugându-se pentru neuitatul lor camarad și comandant Ionel Moța.

Oameni ai bunei ordine și ai disciplinei loiale, oarecare dintre ei, a anunțat și Poliția despre aceea că vor sluji un parastas pentru Ionel Moța și că după slujbă, în curtea bisericii vor cânta duiosul și piosul cântec al legionarilor căzuți. Bunii legionari au mers prea departe în spiritul lor de oameni de ordine, înștiințând poliția de ținerea unui parastas. Aceasta e o rugăciune creștinească pentru sufletele celor răposați, fie ei cine vor fi, ori legionari ori nelegionari, dar creștini, pentru cari biserica se roagă negreșit pentru toți. Polițaiul Orăștiei a luat la cunoștință parastasul, dar ca să cânte cântecul legionarilor căzuți a spus că — nu le dă voie!...

Legionarii afle, că nu erau datori a cere voie poliției pentru acea cântare evlavioasă și nevinovată. După slujbă ieșeau din sf. biserică și în curte, în fața bisericii, pe locul pe care au zăcut sicriele cu cei doi legionari și s'a făcut sfânta slujbă peste ele, puteau cânta, și nu are nimeni voie a-i opri, decât prin abuz de putere. Pe viitor să nu mai ceară permis pentru așa ceva, căci la noi poliția nu prea știe până unde-i merge dreptul ei, și unde nu are ea ce căuta!

*

Milionară ce și-a urât zilele. Săptămâna trecută, o bătrână, văduvă de milionar, fiind bolnavă de nervi, nemai putând suferi oamenii și viața, s'a dus în Spitalul Colentina din București, doar i-or putea ajuta doctorii să se mai liniștească. Dar abia a stat acolo câteva zile și într'o dimineață, s'a azvârlit pe fereastră dela etajul al 3-lea al spitalului! Când a ajuns la pământ și s'a izbit de el, s'a ales numai o grămadă de oase și carne fără formă... A murit pe loc.